

Meer-Zicht

**Maandblad van de
Protestantse Gemeente
Amsterdam - Watergraafsmeer**

**11e jaargang 12
December 2007**

Kerst

We kennen allang het kerstverhaal,
en zingen ook "Stille nacht" allemaal,
dat zijn we nu eenmaal zo gewend,
we hebben het nooit anders gekend.

We kennen niet meer de verwondering,
of de vernedering
zien niet meer onszelf in uw zoon, toen zo klein,
omdat we er allemaal aan gewend geraakt zijn.

"Vrede op aarde," een utopie,
"in 's mensen welbehagen," ach kom klets toch niet!
Engelen kwamen op aarde,
maar dat heeft toch geen waarde?"

Heer, leer ons opnieuw weer zien,
dat U het bent die ons dient,
dat U zo klein werd als een mens,
weet van ons, elke droom, elke wens.

Want van kerst leren we kijken naar 't kruis,
o breng ons toch naar uw vaderhuis,
breng ons toch tot het licht,
van Kerst, van Pasen, een nieuw gezicht.

Auteur: Gerco Klopman

Afzender:
Protestantse Gemeente
Amsterdam - Watergraafsmeer
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

Wij wensen u Fijne Kerstdagen en een Gezond 2008 !

**Protestantse
Gemeente
Amsterdam -
Watergraafsmeer**

Adres

P/a De Bron
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

E-mail

kerkenraaddebron@hetnet.nl

Internet

www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. C.H.W. van den Berg
Middenweg 197
692 80 89

Ds. B.A. Venemans
Hugo de Vrieslaan 4
665 68 31

Kerkelijk bureau

v/h Gereformeerd
Guus Westra
Avogadrostraat 8 hs
692 29 15
westra230@zonnet.nl

v/h Hervormd

Hugo de Vrieslaan 2
dinsdagen 09.00 - 12.00 uur
665 55 32 (kantooruren)
665 30 35 / 693 78 13
(spoedzaken)

Gironummers

Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
514 55 11
Diaconie Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
462 20 84
Kerkblad Meer-Zicht
477 34 00

Meer-Zicht is het maandblad van de Protestantse Gemeente Amsterdam-Watergraafsmeer. Het is een platform voor berichten, meningen en achtergronden. **Meer-Zicht** wordt verzonden aan gemeenteleden en verschijnt steeds op de eerste vrijdag van de maand.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen te wijzigen, in te korten of in het geheel niet te plaatsen.

Redactie en vormgeving

Ditty Peeters
Fraunhoferstraat 27
Henk de Waard
Mendelhof 13-2
Dick Spijker
Laplacestraat 80-1

E-mail

dickspijker@xs4all.nl

Meer-Zicht digitaal

Meer-Zicht wordt in digitale vorm gepubliceerd op www.kerkdebron.org

**Kopij nummer 1
24 december 2007**

Abonnementenadministratie
Zie: kerkelijk bureau

Als biddende pelgrims op weg

De kerk is een gemeenschap met een diepe onderlinge verbondenheid. In de bijbel kun je er uiteenlopende beelden voor terugvinden; Gods volk onderweg (als pelgrims onderweg naar Jeruzalem), kudde met één herder, gezin met 'broeders en zusters' (en één. Vader), lichaam van Christus (met Christus als hoofd). Dat zijn geen mensen die niet zoveel met elkaar hebben! Ze hebben eenzelfde doel, ze worden bedreigd door dezelfde vijanden (en hebben de veiligheid van stal en kudde nodig), ze zijn zelfs door eenzelfde bloedsomloop verbonden. Niks vrijblijvendheid, als je dat tot je door laat dringen.

Toch hebben veel mensen moeite met het al te hechte. Voor je het weet wordt het te knus, te klef zelfs. Mensen hebben ook behoefte aan vrijheid. Soms zitten ze in een fase, dat ze graag even afstand nemen, of hooguit achterin de kerk tijdens de dienst wat wegschuilen. Liever geen praatje bij de koffie. Verbondenheid kan bedreigend zijn, zeker als je nare ervaringen hebt opgedaan.

Er kunnen dan allerlei wegen bedacht worden om de onderlinge gemeenschap te bevorderen, samen aan de slag voor een gezamenlijk doel, echte ontmoetingen organiseren in een vertrouwde omgeving (de kleine kring), en 'gewoon' Naar elkaar vragen 'hoe gaat het nu?'

De diepste verbondenheid schuilt in het gezamenlijk gebed. Nu is dat meteen ook hachelijk. Immers, gebeden kunnen worden misbruikt. Je kunt de ander bepreken in een gebed of op zijn minst subtiel manipuleren. In een kringgebed staat soms de bidder meer centraal dan de Allerhoogste. 'Kijk eens hoe mooi en hoe lang ik bidden kan.' Samen bidden kan de onderlinge ergernis ook vergroten. 'Dat tóontje, ik kan er niet tegen en dan om de haverklap 'Heer' zeggen!' Kortom samen bidden is soms het laatste

wat in ons opkomt. Doe dat maar niet, dat geeft alleen maar moeite. En toch. Het gezamenlijk gebed biedt grote kansen. Als het ten minste echt samen bidden is. Echt samen; in gelijkwaardigheid, in een gezamenlijke zoektocht naar woorden. Echt bidden; je richten op God. Als ik voor de ander bid, word ik gedwongen op zoek te gaan naar zijn of haar sterke kanten. Echt bidden voor een ander sluit het afschrijven van die ander uit. Dat wil niet zeggen, dat je opeens dikke maatjes wordt. Soms zijn de verschillen of de geleden pijn te groot en kan distantie heel gezond zijn. Maar distantie is iets anders dan onverschilligheid.

Ooit maakte ik een gebedsuur in de kerk mee, waarbij iemand uitvoerig dankte voor de jeugddienst van de afgelopen zondag. Een ander bad vervolgens: 'God, zo bijzonder om te horen. U weet hoe vreselijk ik die harde muziek vond. U ziet ons allebei'. Het verschil van mening en beleving werd als het ware rechtstreeks voor Gods aangezicht besproken. Spannend. Ik dacht: wat zou er gebeuren als we dit eens vaker deden?

Gebed kan mensen ook samen op ideeën brengen, creativiteit oproepen. In de relatieert ook in de zin van: zet het in het perspectief van de relatie. Als je jezelf opstelt voor het stilte laat de Geest soms nieuwe wegen zien, die we al pratend en vergaderend niet zomaar hadden bedacht. Voorwaarde is wel, dat je durft te hopen dat de Geest ook nu nog mensen aanspreekt. Ieder idee serieus nemen dus, zonder het weer ogenblikkelijk als 'Godsopenbaring' boven iedere twijfel te verheffen.

In de zangdienstcommissie waar ik jaren in heb gezeten, begonnen we met het lezen van het bijbelgedeelte van die zondag. Daarna baden we om de leiding van Gods Geest en waren we een tijd stil. Vervolgens wisselden we uit wat er bij ons

naar boven kwam; gedachtelijnen, liederen, soms een beeld van associatie met een actueel thema. Dat leverde verrassende ideeën op en we beleefden de voorbereidingsvergaderingen als bijzondere ontmoetingen. (Zou zo iets kunnen op een kerkenraadsvergadering?)

Ten slotte: gebed relatieveert. Het maakt sommige onderwerpen erg relatief (waar vergaderen we eigenlijk zo druk over, is het werkelijk nodig dat ik daar ook wat over zeg?) Het gebed aangezicht van God blij je een klein, kwetsbaar en tegelijk een kostbaar mens te zijn. Dat zet soms zaken in een ander licht. Je eigen aandeel in een conflict wordt geleidelijk duidelijk. Heel het conflict kan opeens erg onbelangrijk blijken te zijn. Iets kan naar voren springen als urgent; het wordt tijd dat ik.... (vul maar in). 'De gemeente bad volhardend en vol vuur.' Dat kom je nogal eens tegen in het boek Handelingen. Dat bindt samen. In het gebed richt je je eigen belangen, zorgen en vreugde op God. Eén van de weinige dingen die ik heb onthouden van natuurkunde is dit: als je een magneet houdt onder een tafel waar ijzervijzel op is gestrooid, schiet dat vijzel in een patroon. Zo kan het ook gaan als je alles wat je in je hoofd en hart rondgestrooid is, liefst gezamenlijk, onder Gods 'beslag' legt. Niet meteen is alles helder, niet alles wordt 'opgelost'. Vragen blijven. Maar is wel een richting, een weg om te gaan.

En als je eigen woorden tekort schieten, kun je altijd samen zingen. Lieder en gebeden horen bij elkaar. Als mijn tante Gaits het zwaar had (ze was met acht kinderen geëmigreerd naar Canada zong ze een lied. Zo zijn we biddende en zingende pelgrims op weg, dat is gemeenschap bij uitstek.

*Nynke Dijkstra-Algera
Overgenomen uit:
Het goede leven*

Mensen

In Memoriam

Ada Van Ruller

Op vrijdag 26 oktober 2007 is Ada van Ruller - Schakel overleden. Zij mocht helaas maar 69 jaar worden. 25 jaar geleden is zij met mijn vader Henk van Ruller en haar twee dochters in de Watergraafsmeer komen wonen. Zij hebben daar altijd met veel plezier gewoond. Mijn moeder is al snel werk voor de kerk gaan doen, gaande weg kwamen daar het CDA, het wethouderschap en De Open Hof bij.

Alles heeft ze altijd met veel plezier en inzet gedaan.

Het leven kreeg een drastische wending toen mijn vader ziek werd. Ze heeft zich heel dapper door deze periode heen geslagen. Ze zorgde er voor dat het huis werd aangepast en als mijn vader het aankon gingen ze samen op pad. Mijn vader heeft ze tot op het laatst toe zelf met medewerking van de thuiszorg verzorgd.

Nadat mijn vader was overleden brak er voor haar een zeer moeilijke tijd aan, toch is ze haar bezigheden weer gaan oppakken. Ze heeft nog veel mooie reizen gemaakt en wandelde en fietste heel wat samen met dierbare vriendinnen.

Helaas werd er vorig jaar november darmkanker geconstateerd en stortte zowel haar als onze wereld in.

Ze heeft ondanks haar ziekte nog vele mooie momenten gehad! Altijd genoot ze van haar kleinkinderen en van alle aandacht van talrijke bezoekjes die ze heeft gekregen in haar moeilijke periode.

Wij zullen onze moeder herinneren als een vrouw die met beide benen in het leven stond en altijd een luisterend oor voor iedereen had. Ze was zeer duidelijk wat haar mening betrof en alles werd met veel humor tot een goed einde gebracht.

Helaas heeft ze haar strijd verloren en is ze rustig heengegaan. Wij en ook vele anderen zullen haar erg gaan missen.

Langs deze weg willen wij graag iedereen bedanken die onze moeder heeft gesteund in deze voor haar zeer zware periode!

Mijn moeder was daar zeer dankbaar voor!

*Ester Lindeboom - van Ruller
Judith van Ruller*

Doop

Op 9 december wordt Mats Ilyan Van, zoon van Ellen van Ruler en August Van en broer van Anne-Britt gedoopt.

Dank u!

Lieve mensen, de vele reacties en het medeleven in de vorm van uw

aanwezigheid in de kerk, de kaarten en bezoek, na het overlijden van onze Erik hebben ons goed gedaan en gesteund. Hiervoor dank.

Het is goed dat we in dit grote verdriet en gemis ons gedragen weten door God en door u als gemeente.

*Frederike,
Fred en Petra,
Maaïke, Friso, Tijmen,
Emmy Jansen*

Hartelijk dank!

Onze hartelijke dank voor het prachtige boeket bloemen gebracht door mw. Faber, en voor de vele gelukwensen en kaarten ter gelegenheid van ons 65-jarig huwelijk

*H. van Swol
G. van Swol – Vinke*

Zieken

Mv S.E. Mooring is aam haar arm geopereerd in het OLVG.
Mv C. Verburg verblijft nu tijdelijk in De Open Hof.

Dhr G. Oost is weer thuis na een heupoperatie in het OLVG en revalidatie in het Orthotel.

Andere gemeenteleden die elders worden verpleegd, zijn: dhr F. Hobbelman in de Wittenberg en dhr J. van Leeuwen en mv M.S. Wit in het Flevohuis.

B.A.V.

Meer op pagina 8

Overledenen november 2006 – november 2007

6 december 2006 Jan van der Weide
21 december 2006 Rijkje van Ede-van Dam
28 december 2006 Wilhelmina Clausina

van der Heijden
13 januari 2007 Alberdina Gerregiena
Schans-Mannak

7 februari 2007 Jannetje Kuijper-van Beem

10 april 2007 Jan Kok

14 april 2007 Jurina Harmina
van Houten-Christiaans

20 april 2007

28 mei 2007

15 juni 2007

3 juli 2007

20 juli 2007

12 augustus 2007

5 september 2007

26 oktober 2007

Harm Roelof Schans

Dicky van Wijk-Boersma

Maartje Mons

Govert Cornelis Tromp

Hendrikus Cornelis Stork

Hendrika Hogewind

Erik Johan Jansen

Ada Anne van Ruller-Schakel

Afscheid Frits Abma

Frits Abma heeft ons laten weten per einde van dit jaar zijn functie van vaste organist van "De Bron" op grond van zijn leeftijd te willen beëindigen. Hoe zeer ons dat ook spijt menen wij zijn besluit te moeten respecteren.

Zijn vakmanschap, wijze van begeleiding en improvisatievermogen zijn door u als gemeente in de bijna 27 jaar dat Frits ons orgel bespeelde, in het algemeen zeer gewaardeerd. Ook bij het naspel van de dienst wist hij de juiste toon te treffen.

Namens de gemeente willen wij

Frits, met altijd naast zich zijn vrouw Wil (altijd belangstellend informerend naar het wel en wee van gemeenteleden), hartelijk danken voor hun bijdragen aan de wettelijke diensten.

Wij wensen hen, met kinderen en kleinkinderen nog vele goede jaren.

Op zondag 30 december (de laatste zondag dat Frits speelt) bestaat er voor de gemeenteleden gelegenheid van Frits en Wil afscheid te nemen. We weten zeker dat velen daar gebruik van zullen maken.

Postzegels

Beste mensen, weet U dat er in de kerk nog kastjes staan waarin U postzegels en kaarten kunt deponderen? De Kerk in Actie is U er dankbaar voor. De opbrengst hiervan is bestemd voor de zending. Zoals U zult weten kom ik de ze-

gels en kaarten bij U halen indien U niet in de kerk komt of wanneer het zoveel is dat U het niet kan vervoeren. Mijn telefoonnummer is 6941473 en mijn adres: Zwaardemakerstraat 59, Amsterdam.

Louis Robert

Kopij MeerZicht 2008

Hieronder alvast voor geheel 2008 de data waarop de kopij voor MeerZicht ingeleverd moet worden.

Maand	Nr.	Inleveren kopij
Januari	1	24 december 2007
Februari	2	14 januari 2008
Maart	3	18 februari 2008
April	4	17 maart 2008
Mei	5	14 april 2008
Juni	6	19 mei 2008
Juli	7/8	16 juni 2008
Augustus	7/8	14 juli 2008
September	9	18 augustus 2008
Oktober	10	15 september 2008
November	11	20 oktober 2008
December	12	17 november 2009
Januari	1	22 december 2008

Activiteiten

Passage

De afdeling Passage Watergraafsmeer nodigt alle leden en genodigden hartelijk uit voor de feestelijke Kerstbijeenkomst (tevens de laatste bijeenkomst), die zal gehouden worden op donderdag 20 december om 8 uur 's avonds in de kerkenraadskamer van De Bron, ingang Hugo de Vrieslaan 2. Deze avond zal verzorgd worden door Peter van Dongen, piano en leden van het bestuur!

Namens het bestuur,

G.J. Messink-Kamman, secr.

Agenda

Maandag 10 december 20.00 uur in De Bron: vergadering van de kerkeraad

Financiën

Collectes 3e kwartaal 2007

Kerk 13 x	924,65
Godsdienst onderwijs openbare scholen	71,90
Algemeen kerkenwerk	81,65
Eigen jeugdwerk	71,65
Kerk in Actie zending	95,80
Onderhoudsfonds	58,12
Werelddiaconaat, medische zending	88,77
Kerk in Actie landelijk jeugdwerk	101,60
Koffiegeld	453,23
Diaconale bijdrage instellingen	86,40
Totaal	2.033,77

College van Beheer

Verantwoording

De afgelopen maand ontving ik voor de kerk €35.- voor de preek op schrift. Hartelijk dank.

B.A.V.

Het boek *Geloven in een God die niet bestaat* van dominee Klaas Hendrikse gaat rap de winkels uit. Hendrikse vermomt zich niet, maar stelt zich juist eerlijk op. Hij maakt manifest wat breder leeft onder vrijzinnige protestanten. „Het zal van gemeentelid tot gemeentelid verschillen, maar over het algemeen delen wij zijn visie wel”, zegt scriba Ben Hoexum, woordvoerder van Hendrikse kerkenraad in Zierikzee. „Zijn visie past binnen het vrijzinnige gedachtegoed.”

Debat over Klaas Hendrikse complex

Hendrikse werkt in deeltijd voor de vrijzinnige hervormde wijkgemeente in Zierikzee. Daar gaan ook veel gastpredikanten voor.

Wat zij op de kansel brengen, verschilt niet zo veel van Hendrikse boodschap, aldus Hoexum. „Ze zijn iets minder uitgesproken, maar ik weet zeker dat ze vallen binnen de groep van de 'een op de zes predikanten' die volgens onderzoek twijfelt over het bestaan van God of er helemaal niet in gelooft.”

Op kerkenraadsniveau zal Hendrikse niets in de weg gelegd worden. De kerkenraad van zijn andere gemeente, die in Middelburg, ziet evenmin reden de positie van de predikant ter discussie te stellen, zegt voorzitter B. Viveen. Hendrikse optreden in de media heeft eerder dit jaar wel aanleiding gegeven tot vragen, ook vanuit de eigen gemeente en daar zijn gesprekken over gevoerd. Er zijn gemeentelieden die, anders dan Hendrikse, nog hechten aan gezamenlijk gebed. Maar zijn benadering past volgens de kerkenraad in „een eeuwenlange traditie van de vrijzinnigheid”. De regionale kerkvergaderingen - de classes - hebben een sleutelrol in het toezicht op de prediking in de Protestantse Kerk in Nederland. Daar zorgt het boek van Hendrikse voor extra bedrijvigheid. „Eerst het boek lezen en dan kijken wat ons te doen staat”, zegt ds. G. Bos, preses van de hervormde classis van Zierikzee.

De regionale kerkvergaderingen waaronder Middelburg en Zierikzee vallen, buigen zich samen over het boek van dominee Klaas Hendrik-

se. Althans: de dagelijkse besturen van die vergaderingen komen binnenkort speciaal bijeen voor nader beraad.

De Algemene Classicale Vergadering in Zeeland, een samenwerkingsverband van een aantal regionale kerkvergaderingen, heeft geen eigen rol in het toezicht op predikanten. Toch belegt ook deze een vergadering (eind november), als bijdrage aan de bezinning, een bijeenkomst over Hendrikse visie op het geloof en God, vertelt ds. M.E.G. de Zeeuw uit Zierikzee. Prof. dr. G. Manenschijn is uitgenodigd zijn licht over de zaak te laten schijnen.

Gesprek

Het gaat hier om Gerrit Manenschijn, emeritus hoogleraar ethiek, die zelf een boek heeft geschreven onder de titel *God is zo groot dat Hij niet hoeft te bestaan*. Hendrikse veegt de vloer aan met deze en andere formules over God ('God bestaat in het ritueel'). Hij noemt het in zijn boek „op onnavolgbaar creatieve wijze” om de hete brij heen draaien. „Dat God bestaat, wordt niet bevestigd of ontkend, maar in nevelen gehuld.” Zo blijft de godgeleerde buiten schot, aldus Hendrikse, en begrijpen gewone mensen er helemaal niets meer van. Geef hem eens ongelijk. Manenschijns boek heeft als rode draad „de afrekening met die onderdelen van het klassiek-christelijke geloof die bij Kuitert tot voor kort de dans nog enigszins ontsprongen: het bestaan van God, de mogelijkheid van een handelen

van God en het geloof in het hiernamaals”, stelde dr. G. van den Brink in 2002 in deze krant vast. W. Dekker schreef in zijn recensie in het blad *Wapenveld*: „Manenschijn gaat ervan uit, dat over de vraag of God wel of niet bestaat niets zinnigs te melden is. Er zijn minstens zoveel argumenten voor als tegen en je komt er dus nooit uit.”

Cultuur

De landelijke PKN-Heiding heeft verschillende keren het signaal gegeven dat een predikant die niet gelooft in het bestaan van God, niet thuishoort in de kerk. Maar dat een voorganger als Hendrikse wordt afgezet, is onwaarschijnlijk. Het past niet in de cultuur in deze kerk (zie ook 'Liever geen koppen snellen'). Ter verdediging van deze cultuur wordt er wel op gewezen dat de strenge houding van de kleine orthodoxe kerken evenmin perspectief biedt: kerkelijke breuk op kerkelijke breuk is het gevolg geweest. Dat er toch ergens een grens getrokken moet worden, zullen veel protestanten onderschrijven. Maar waar? En hoe?

Ds. Jan Offringa, voorzitter van het predikantenplatform *Op Goed Gerucht*, merkte begin november op over Hendrikse: „Hij wil dat wij hem uit de kerk zetten; dat moeten we natuurlijk niet doen. Maar als je in dat denken blijft steken, moet je de eer aan jezelf houden.”

Offringa roept hiermee meteen de vraag op of dit niet voor veel meer predikanten geldt. Binnen de geleerden van *Op Goed Gerucht*, dat zegt in het midden van de PKN ac-

tief te zijn, kun je ook een predikant horen zeggen dat hij „misschien wel niks” gelooft. Dat zei ds. Evert Jan de Wijer althans tijdens een forumgesprek van Op goed gerucht in 2004. Persoonlijk bad hij niet meer, vertelde De Wijer toen. Voor- gaan in gebed tijdens kerkdiensten deed hij nog wel, want „iemand moet het zeggen”.

Synode

Het is niet aan de synodevoorzitter en andere moderamenleden van de PKN-synode om met Hendrikse in gesprek te gaan, zegt De Fijter desgevraagd. Het (interne) kerkelijk gesprek moet volgens hem plaatsvinden op het niveau van kerkenraden en classicale vergaderingen. „Dat ik in Pauw & Witteman wat heb gezegd, hangt samen met het publieke debat dat Hendrikse zoekt. Hij wordt niet moe de media te zoeken. Omdat het om een publiek debat ging, waarin de Protestantse Kerk in Nederland betrokken werd, heb ik een publieke reactie gegeven.”

Liever geen koppen snellen
De kerkelijke regels geven twee routes aan waarlangs het functioneren van een predikant binnen de Protestantse Kerk in Nederland aan de kaak kan worden gesteld. Kerkrecht deskundige dr. P. van den Heuvel legt het geduldig uit. Wel tekent hij er meteen bij aan dat hij zich niet in een discussie over Hendrikse wil mengen.

De eerste route betreft een regeling voor het opzicht over het belijden en de wandel van kerkleden en ambtsdragers. „Het gaat dan over personen die van het rechte spoor zijn afgeraakt”, aldus Van den Heuvel. Hiervoor is een regionaal college voor het opzicht verantwoordelijk.

De tweede route betreft een regeling voor het opzicht over prediking en catechese. Dan gaat het over (afwijking van) de leer van de kerk, waardoor een gemeente op het verkeerde spoor wordt gezet.

De emeritus predikant denkt dat de tweede route, „die niet zo op de persoon gefocust is”, voor de hand

ligt wanneer een predikant een omstrede leer uitdraagt. „Dan is het aan de classicale vergadering om als eerste het gesprek aan te gaan.”

De classis nodigt de predikant uit voor een theologisch gesprek. Als blijkt dat de leer die hij uitdraagt, buiten de bandbreedte van het kerkelijk belijden komt, kan de classis dat uitspreken en vervolgens de kwestie aankaarten bij de landelijke synode, die het gesprek dan voortzet. Alleen de landelijke synode kan een predikant afzetten, „maar ik kan me niet heugen dat dit afgelopen decennia gebeurd is”, zegt Van den Heuvel. Aannemelijker lijkt hem dat de synode kiest voor een herderlijk schrijven waarin de gewraakte leer „geïsoleerd” wordt. „Dat is beter dan koppen snellen.”

*In verkorte en bewerkte vorm
genomen uit
Nederlands Dagblad
van 20 november*

Kerstviering voor- en door verstandelijk gehandicapten.

Op zondag 16 december a.s. zal om 14.30 uur de Kerstviering voor- en door mensen met een verstandelijke beperking plaatsvinden in: Kerkelijk Centrum "**De Bron**", Middenweg 74 te Amsterdam - Watergraafsmeer.
(kerkzaal open om 14.00 uur.)

Deze speciale Kerstviering wordt geleid door:

mevr. pastor Marja van Gaalen – van Veen.

Medewerking wordt verleend door: "De Huisband H.J. Smit" en het "Geuzenborgkoor". De band en het koor bestaan uit enthousiaste muzikanten en zangers, die met hun spel en zang blijheid en warmte uitstralen. Het thema is:

"Stille Nacht !!!"

en zal op een "aangepaste" wijze, de Bijbelse Kerstboodschap volgen, met als hoogtepunt het Kerstspel:

"Geen Stille Nacht !!!"

waarin wij de geboorte van de Here Jezus vieren.

Het wordt een vreedevolle Kerstdienst, waarin veel te zien en te zingen is. De dienst zal een uitloop hebben tot ca. 16.30 uur.

Na afloop van de dienst is er gelegenheid om gezellig na te praten met een kopje koffie, thee of fris en een sneetje Kerstbrood te nuttigen:

U bent en jullie zijn van harte welkom !

Wil je zelf meespelen in dit Kerstspel, laat het ons weten !

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

mevr. M.A. van Gaalen,
mevr. H. Peereboom,

tel.: 023 565 77 43
tel.: 020 665 56 28

Buitensporig salaris holt motivatie uit

Topmanagers verliezen hun motivatie door de hoge beloningen die ze ontvangen. Dat stelt prof. dr. Johan Graafland, hoogleraar op de Universiteit van Tilburg vandaag in *Het goede leven*. Mensen die buitensporige salarissen verdienen hebben niet door welke impact hun graaigedrag heeft op de maatschappij.

Vorige week presenteerde Graafland zijn boek *Het oog van de naald*. Hierin onderzoekt hij in hoeverre de markteconomie in overeenstemming is met ethische en bijbelse principes. Daarbij gebruikt hij drie kernwoorden: geluk, rechtvaardigheid en deugden. De hoogleraar Economie, onderneming en ethiek aan de Universiteit van Tilburg concludeert dat marktwerking niet in strijd hoeft te zijn met de christelijke ethiek, maar dat er ook grenzen aan moeten worden gesteld. Enerzijds biedt het kapitalistische systeem mensen vrijheid en vermindering van armoede en bevordert het kapitalistische deugden als vlijt en ondernemingszin. Maar een markteconomie met sterke of

felle concurrentie vormt ook een bedreiging voor menselijk geluk, een redelijke inkomensverdeling en de onderlinge solidariteit.

Graaicultuur

Als voorbeeld hiervan noemt Graafland de huidige graaicultuur bij topmanagers. Topinkomens zijn ongeleide projectielen geworden, stelt hij. De markt heeft er weinig grip op door de vele marktperfecties. Maar ook de overheid zit met de handen in het haar. Terwijl het toch niet moeilijk is om aan te tonen dat de hoge inkomens het algemeen geluk noch de rechtvaardigheid noch de karaktervorming bevordert. Als de markt noch de overheid kan disciplineren, blijft over een beroep op het innerlijk morele kompas.

Helaas stelt de praktijk ook wat dat betreft niet gerust, meent Graafland.

Topmanagers lijken een blinde vlek te hebben als het gaat om de vraag hoe hun beloning zich verhoudt tot die van anderen en welk voorbeeld van het incasseren van hun bonus- en uitgaat. Oud-

werkgeversvoorzitter De Lede gebruikte vorige week het woord 'huurlingen'. „Dat is een goede illustratie van de uitholling van intrinsieke motivatie waartoe de hoge geldelijke beloningen in deze markt leiden”, aldus Graafland

Goede herders

De goede herders verdwijnen, stelt Graafland. Een voortgaande zoektocht naar regelgeving over hoge salarissen in combinatie met een voortgaand moreel debat over de waarden waar het in de economie om zou moeten draaien om deze trend te doorbreken lijkt daarom onvermijdelijk.

Graaflands boek loopt uit op een methode om concrete gevallen van marktwerking te evalueren op basis van verschillende waarden van christelijke ethiek.

*Overgenomen uit:
Weekkrant 'Het goede leven'
6de jaargang, nr.37
14-21 september 2007*

Mensen (vervolg)

Een zonnestraal!!

Zeer verrast was ik toen er een prachtige bos zonnebloemen thuis bezord werd, namens onze kerkgemeenschap "De Bron". Hartelijk dank voor uw meelevens. Alle zieken en verdrietige mensen zijn nabijheid toegewenst. Met vriendelijke groeten,

Mw. Hoogevorst- v/d Heulen

Dank u

Langs deze weg wil ik iedereen bedanken voor de blijken van belangstelling tijdens mijn ziekte. Ik mocht vele kaarten, bloemen, telefoontjes en bezoeken ontvangen. Vanaf nu hoop ik weer regelmatig aanwezig te zijn. Vriendelijke groet,

Tiny v/d Lagemaat

Diensten

Vrijdag 7 december 2007

Weeksluiting
De Open Hof, 19.30

Zondag 9 december 2007

De Bron, 10.00
In deze dienst wordt gedoopt: Mats Ilyan Van, zoon van Ellen van Ruler en August Van en broer van Anne-Britt
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Nevendienst: Ellen van Ruler
Tienerdienst: Jongeren ochtend met HHYH
Crèche: Chantalle van Goethem
Collecte: onderhoudsfonds

Vrijdag 14 december 2007

Weeksluiting
De Open Hof, 19.30 uur

Zondag 16 december 2007

De Bron, 10.00
Viering Heilig Avondmaal
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Geen Nevendienst
Geen tienerdienst
Geen crèche
Collecte: kerstattenties

Aangepaste kerstviering
De Bron, 14.30
Voorganger: pastor Marja v.Gaalen-v.Veen
Nevendienst: Sandra Spijker/Linda Schol
Tienerdienst: Jongeren ochtend met HHYH
Crèche: Carin te Hoonte
Collecte: één collecte: onkosten dienst

Vrijdag 21 december 2007

Kerstviering
De Open Hof, 15.00
Voorganger: pastor Marja v.Gaalen-v.Veen

Zondag 23 december 2007

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Geen Nevendienst
Geen tienerdienst
Geen crèche
Collecte: onderhoudsfonds

Maandag 24 december 2007

Kerstnacht
De Bron, 22.30
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Geen Nevendienst
Tienerdienst: Jongeren verzorgen deel van de muziek/songs in de avonddienst
Geen crèche
Collecte: één collecte: VUmc kinderstad

Dinsdag 25 december 2007

Kerst
De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Geen Nevendienst
Geen tienerdienst
Crèche: Tineke Blaauboer
Collecte: kerkinactie / kinderen in de knel

vrijdag 28 december 2007

Weeksluiting
De Open Hof, 19.30

Zondag 30 december 2007

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Geen Nevendienst
Geen tienerdienst
Geen crèche
Collecte: eindejaarscollecte

Maandag 31 december 2007

Oudjaar
De Bron, 16.00
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Collecte: eindejaarscollecte

Dinsdag 1 januari 2008

Nieuwjaar
De Bron, 11.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Crèche: Yolande Roest

Zondag 6 januari 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Ab Venemans
Geen Nevendienst
Geen tienerdienst
Geen crèche

De Open Hof, 10.00
Voorganger: pastor Marja v.Gaalen-v.Veen

Zondag 13 januari 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Nevendienst: Marjo Hobbelman
Tienerdienst: Jongeren ochtend met HHYH
Crèche: Carin te Hoonte
Collecte: oecumene buitenland

Zondag 20 januari 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Geen Nevendienst
Geen tienerdienst
Geen crèche
Collecte: één collecte: drugspastoraat

Zondag 27 januari 2008

De Bron, 10.00
Voorganger: Ds. Kees vd Berg
Nevendienst: Hetty Peereboom
Tienerdienst: Jongeren ochtend met HHYH
Geen crèche
Collecte: St. Kuria

Eindejaarscollecte

Graag willen wij u attenderen op de brief met acceptgiro die u in verband met de eindejaarscollecte binnenkort zult ontvangen. De opbrengst daarvan wordt gebruikt om het aandeel van onze kerkelijke gemeente in het landelijk, provinciaal en classicaal werk te voldoen, waarvoor wij, zoals alle plaatselijke gemeenten, door middel van quotumheffing worden aangeslagen. Wij zullen het zeer op prijs stellen als u uw bijdrage hieraan wilt leveren. Hartelijk dank daarvoor.

College van Kerkrentmeesters